

GIUSEPPE TORNATORE

SIRA DIŞI İLİŐKI

BEYAZ BAYKUŞ: 32
ROMAN: 17

GIUSEPPE TORNATORE // SIRA DIŞI İLİŞKİ
Orijinal İsmi: La Corrispondenza

©2016 Sellerio Editore, Palermo

© Bu kitabın Türkçe yayın hakları KALEM AJANS aracılığıyla alınmıştır.

Her hakkı saklıdır. Bu eserin aynen ya da özet olarak hiçbir bölümü,
yayınevinin yazılı izni alınmadan kullanılamaz.

İmtiyaz Sahibi: Yelda Cumalioğlu
Genel Yayın Yönetmeni: Yelda Cumalioğlu
Yayın Koordinatörü: Özlem Esmergül
Çevirmen: Nurcan Onaran
Editör: Aslı Bahşi
Kapak Tasarımı: Işıl Ilgıt Şimşek
Sayfa Düzeni: Işıl Ilgıt Şimşek
Sosyal Medya-Grafik: Işıl Ilgıt Şimşek

Beyaz Baykuş: Mayıs 2018
Yayıncı Sertifika No. 13226

ISBN: 978-605-311-383-6

© Beyaz Baykuş
Abdi İpekçi Caddesi No. 31/5 Nişantaşı/İstanbul
Tel. (0) 212 252 22 42 - Faks. (0) 212 252 22 43
www.beyazbaykus.com
[facebook.com/ beyazbaykusyayinlari](https://facebook.com/beyazbaykusyayinlari)
twitter.com/beyazbaykusy
instagram.com/beyazbaykusyayinlari

Deniz Ofset – Nazlı Koçak
Sertifika No. 40200
Maltepe Mah. Gümüşsuyu Cad.
Odin İş Mrk. B Blok No. 403/2
Zeytinburnu / İstanbul

Beyaz Baykuş Yayınları, Destek Yayınları'nın tescilli markasıdır.

GIUSEPPE TORNATORE

SIRA DIŞI
İLİŐKI

Çevirmen: Nurcan Onaran

“Aşkın internet çağına karşı mücadelesi...”

RÜZGÂRIN ESERİ

Bir fikrin filme dönüşmesi çok uzun bir süreçtir ve de sorunlarla doludur. Sayısız dönüşümlerle ahenkli bir yörünge gibidir. Fikir öncelikle birbiriyle ilgisiz gözükken karalamalara, sezgisel görüntülere, dağınık notlara ve düşüncelere bölünür. Tüm bu kelime yığını ve serapların ardından, anlatımın ilk görünüşü olarak kabul edilen birkaç sayfa, kısa bir hikâye olarak ortaya çıkar. Filmin konusu budur. Her biri hikâyenin gelişimini aydınlatan birkaç başkalaşım unsurudur ama aynı zamanda da birbirine ihanet içindedir. Konudan, anafikrin dramaturjik yapısına, sanatçısına ve işlemesine ilerlenir ve sonra ilk taslak, ikinci taslak ve gerekirse bir tane daha hazırlanır. Aynı İtalyanca yazılan ve İngilizce çekilecek olan *Yazışma*'da olduğu gibi, hikâye filmin çekileceği yerin dilinden başka bir dille yazılmışsa, olaylar daha da karmaşıklaşır. Adaptasyon, senaryonun son taslağı baz alınarak yabancı bir dilde yürütülmelidir ki bu, anafikrin geliştirebilmesi için hem karakterlerin profillerinde hem de davranışlarında belirgin değişiklikler gerektirecektir. İş hâlâ bitmemiştir. Neredeyse kesin adaptasyonun kriterleri belirlendikten sonra, hikâyenin

başka bir çözümü başlar. Bu en önemli safhadır, çünkü yazılı metin yavaş yavaş görüntülerle desteklenir. Sinema çekimi zamanı gelmiştir. Film setinde tasarım için gerekenleri ayarlamak, prodüksiyonu organize etmek ya da senaryoda yer alan sanatçılar ve karakterlerle daha yakından ilgilenmek istersiniz. Ve son dakikaya kalan senaryo düzeltilmesi sayesinde de, senaryo metni doğal ama derin bir değişime uğrar, aynı bir deri değişimi gibi. Bir filmin yaşamının kararlı bir devri de böylece sonuçlanmış olur. Ancak bu koskoca bir yanılsamadır. Çünkü senaryo üzerine yeniden çalışılacak ve bu defalarca tekrarın, belki de en sadesine ulaşılabilecektir: Montaj. Sadece çekimlerin bir araya getirilmesi ve hikâyeye bir ritim verilmesi değildir konu. Montaj, metnin yeniden elden geçirilmesi ve aynı zamanda da kamera mantığına karşı gelinmesi anlamına da gelir. Montajda filmin gerçek süreci biraz kısalsa bile, hikâyenin değişim süreci hâlâ bitmiş değildir.

Filmin başka bir dile çevrildiğini düşünürsek, dublaj kanunlarına göre diyaloglar yeniden oluşturulacaktır. Orijinal senaryodaki duyguları mümkün olduğunca vermeye çalışacaklardır. Bu çok acı veren bir işlemdir ama aynı zamanda beklenmedik sürprizlerle de karşılaşılabilir. Ancak iş hâlâ bitmemiştir. Post prodüksiyon sırasında filmin tarzı ve anlatımıyla ilgili hesaplar zorludur. Örneğin ses işlemleri. Gerçekçi ama ortama göre olmalı. Ve müzik uygulamaları. Renkler. Ayrıca dijital görsel efektlerin gerekli olduğu yerlerin seçimi. Tüm bunlar filmde belirgin değişiklik yapabilecek unsurlardır.

Sonunda engeller bitmiştir. Eğer orijinal senaryonun doğduğu duyguları koruyarak, bu filmi oluşturabilmek için geçilen mayın tarlasından sağ çıkabildiysen, iyi bir iş yapmışsın demektir. Ve eğer nadir görülen ama olası durumlarda reklam sürecinde filme el atmak zorunda kalmazsanız, işiniz burada biter. Ama sadece

sizin işiniz. Çünkü artık siz rahatken, başkalarının işi başlayacaktır. Bir filmin yazılmasında emeği olan çalışanlar, dağıtıcılar, matbaalar, tüccarlar, eleştirmenler, hâkimler, müzayedeciler, dostlar, reklamcılar, halk... Kısacası iletişim ağı vardır. Her ne kadar geleneksel bir fikir paylaşımında bulunma tarzı olsa da, bu ağ içerisinde sizin eserinizi acımasızca eleştiren, her bir noktaya dokunarak sizi idam edenleri kontrol edemezsiniz. Bu yorumcularla belki birebir iletişim kurup, iknaya çalışıp ya da onları hiç kale almayıp, yorumlarını sadece silerek ilerleyebilirsiniz. Siz görevinizi yapmışsınızdır ve artık kapılar size kapanır. Aynı bir heykeltıraş gibisinizdir. Eseriniz sizden sonra rüzgâra emanettir ve artık o son rötuşları yapacaktır. Siz hiçbir şey yapamazsınız. Ancak eğer biraz şanslıysanız, Antonio ve Olivia Sellerio gibi bir şirket karşınıza çıkar ve henüz yeni bitirdiğiniz eserinizi ekrana uyarlamanızı ister. Genelde kitap-sinema ilişkisi bunun tam tersidir. Önce ikincisi doğar. Ama burada değil. Burada az sonra okuyacağınız roman ile filmin adı aynıdır. Çünkü bu kelimenin farklı bir anlatımı yoktur. Sinema ekranında tercih edilen ve bulunması gerek her şey, burada vardır. Eserin yeniden uyarlamasında yer alan kişilerle olan güzel iletişim de benim şansım oldu. Ve bana aynı bir rüzgâr gibi içeri sızma şansını tanıdılar.

– Giuseppe Tornatore
Roma, 6 Aralık 2015

